

Władysława Ziemińska-Odojowa

Jaroty, gm. Stawiguda, woj.
olsztyńskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 9, 180-181

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

badani. Cmentarzysko kurhanowe z okresu
wczesnego średniowiecza /X-XI w./.

Stanowisko składające się z 8 szczątkowo zachowanych kurhanów położone jest około 0,5 km na wschód od traktu Lisowo-Drohiczyn, przy drodze polnej łączącej Janówek Lisowo z Sieniewiczami.

Badaniami objęto kurhan nr 1. Mogiła miała postać niewysokiego, rozoranego kopca średnicy 20 m przy wysokości około 0,54 m. Pierwotnie nasyp kurhanu miał podstawę kolistą średnicy 13,5 m przy wysokości około 0,60 m. Nasyp konstrukcji ziemnej otaczał od północy, południowego zachodu i południowego wschodu rów szerokości około 3 m w przekroju nieckowaty. Zarówno ceramika jak i kości zalegały w rozproszeniu na całej powierzchni nasypu i w rowie przykurhanowym, a w szczególności na północno-zachodnim pobrzeżu nasypu i w rowie z nim sąsiadującym.

Znalezione fragmenty ceramiki są dość zróżnicowane, obok ułamków naczyń ręcznie lepionych, górą słabo obtaczanych, grubościennych, o źle wyrównanej powierzchni barwy ceglastobrunatnej, schudzonych gruboziarnistą domieszką wystąpiły fragmenty naczyń silnie obtaczanych, cienkościennych barwy szarobrunatnej i brunatnej, zdobionych najczęściej ornamentem żłobków dookólnych niekiedy w połączeniu z linią falistą.

Znaleziony materiał zabytkowy pozwala zaliczyć badany kurhan do początków III fazy wczesnego średniowiecza.

Zbiory znajdują się w Muzeum Okręgowym w Białymstoku.

Badania będą kontynuowane.

JAROTY, gm. Stawiguda
woj. olsztyńskie
Stanowisko 1

Muzeum Warmii i Mazur
w Olsztynie

Badania prowadziła mgr Władysława Ziemińska-Odojowa. Finansował WKZ w Olsztynie. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna /VI-IX w./. Pojedyncze pochówki z wczesnej epoki żelaza.

Badania ratownicze prowadzono na terenie prywatnych działek budowlanych. Stanowisko położone jest na piaszczystym wyniesieniu, na prawym brzegu Łyny, otoczone wokół bagnistymi obniżeniami. W dwóch ciągach wykopów objęto przestrzeń przeszło 400 m². Obserwacje zalega-

nia warstwy kulturowej pozwoliły na określenie zasięgu osady, która obejmowała kulminację wzgórza na przestrzeni około 1 ha. Osada została zniszczona w 50%. Czytelna stratygrafia układu warstw potwierdziła jednofazowe osadnictwo wczesnośredniowieczne. Oprócz jednolitej warstwy kulturowej II o miąższości średniej do 30 cm, wyróżniono dwa rozsypiska palenisk, jamę zasobową, jamy odpadkowe związane z fazą osadniczą. Wstępna analiza ceramiki pozwala wyróżnić grupę naczyń kuchennych i stołowych. Naczynia kuchenne grubościenne, szeroko-otworowe, naczynia zasobowe i garnki o powierzchniach szorstkich, cliropowaconych. Naczynia stołowe średniościenne i cienkościenne, miski-kubki, czarki o wygładzanych i wyświecanych powierzchniach bardzo różnorodnie zdobionych. Charakterystycznym elementem ceramiki jest zdobienie krawędzi. Charakterystycznym elementem naczyń stołowych jest stempel. Inne materiały wystąpiły sporadycznie. Są to przęśliki, fragment ciężarka tkackiego, ostroga, pierścionek żelazny. Materiał źródłowy z warstwy II określić można ogólnie na wczesne fazy wczesnego średniowiecza między VI-IX wiekiem.

Nowym zjawiskiem na stanowisku 1 jest stwierdzenie wcześniejszego użytkowania wzgórza w celach sepulkralnych. Poświadczają to odosobnione cztery pochówki ciałopalne popielnicowe i bezpopielnicowe - bez obstawy kamiennej, których chronologię określić można na wczesną epokę żelaza. Osadnictwo tego okresu odkryto na sąsiednim wzgórzu.

Wskazana jest dalsza obserwacja wykopów budowlanych i prac ziemnych przy zagospodarowywaniu osiedla.

Materiały z bieżącego sezonu oraz wcześniejszych badań penetracyjnych znajdują się w Muzeum Warmii i Mazur.

KALISZ
ul. Wydarte
Stanowisko 2

Pracownia Archeologiczna
Instytutu Historii Kultury
Materialnej PAN w Kaliszu
i Muzeum Ziemi Kaliskiej

Badania prowadził mgr Tadeusz Baranowski /IHKM/, mgr Danuta Kowalczyk /PMA/ i mgr Edward Pudełko /Muz. Z. K./. Finansowała Okręgowa Dyrekcja Inwestycji Miejskich w Kaliszu. Trzeci sezon badań. Osady z wczesnej epoki żelaza i wczesnego średniowiecza /VII i XII w./.

Prace terenowe na stanowisku 2 zakończono. Przebadano kilka obiektów uszkodzonych przez wykopy budowlane. Przebadano 882 m² korzysta-